

12/32

Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činnosti u vybraných ministerstev

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2012 pod číslem 12/32. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s peněžními prostředky vynakládanými na úhradu vybraných nákladů z činnosti u vybraných ministerstev.

Kontrola byla prováděna v době od listopadu 2012 do května 2013. Kontrolovaným obdobím byly roky 2011 a 2012, v případě věcných souvislostí i předchozí období a období do ukončení kontroly.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále také „MPO“),
Ministerstvo pro místní rozvoj (dále také „MMR“),
Ministerstvo životního prostředí (dále také „MŽP“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podaly MPO, MMR a MŽP, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Odvolání, které proti rozhodnutí o námítkách podalo MPO, bylo vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém XII. zasedání, konaném dne 15. července 2013,

schválilo usnesením č. 6/XII/2013

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Kontrolovaná ministerstva vykonávají svou působnost podle zákona č. 2/1969 Sb.¹, jsou organizačními složkami státu dle zákona č. 219/2000 Sb.² a účetními jednotkami dle zákona č. 563/1991 Sb.³

Pozn.: Právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

Předmětem kontroly byly peněžní prostředky vynaložené v kontrolovaném období na úhradu:

- nákupu materiálu – odborné literatury a tisku, kancelářského nábytku, kancelářských potřeb;
- nákupu služeb – služeb telefonních operátorů, konzultačních, poradenských a právních služeb, školení a vzdělávání, úklidu, překladatelských a tlumočnických služeb, ostrahy objektů;
- ostatních nákupů – oprav a udržování motorových vozidel.

Vybrané ekonomické ukazatele

MMR a MŽP měly v letech 2011 a 2012 k účtům účtové třídy 5 – *Náklady* vedeny analytické účty, MPO v letech 2011 a 2012 nemělo k účtům účtové třídy 5 – *Náklady* vedeny analytické účty. Z tohoto důvodu byly ke kontrole vybrány peněžní prostředky zatříděné podle přílohy k vyhlášce č. 323/2002 Sb.⁴

1 Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

2 Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

3 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

4 Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

do třídy 5 – *Běžné výdaje*, konkrétně do podseskupení rozpočtových položek 513 – *Nákupy materiálu*, 516 – *Nákup služeb*, 517 – *Ostatní nákupy* a 519 – *Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary*, a to za činnost MPO, MMR a MŽP.

Schválený rozpočet i skutečná výše výdajů vybraných podseskupení rozpočtových položek 513, 516, 517 a 519 za rok 2011 a rok 2012 jsou uvedeny v následující tabulce.

(v tis. Kč)

Položka	Název	2011					
		MPO		MMR		MŽP	
		Upravený rozpočet	Výsledek od počátku roku	Upravený rozpočet	Výsledek od počátku roku	Upravený rozpočet	Výsledek od počátku roku
513	Nákupy materiálu	11 739,00	9 319,05	27 456,00	22 364,27	14 632,90	11 471,35
516	Nákup služeb	329 594,00	248 414,04	204 139,00	124 418,16	189 407,60	156 264,91
517	Ostatní nákupy	22 320,00	16 267,19	44 580,00	36 697,33	28 348,70	25 146,31
519	Výdaje a věcné dary ¹⁾	373,00	364,50	1 835,00	1 571,78	2 152,60	2 000,61
		2012					
513	Nákupy materiálu	13 887,00	9 453,85	27 902,00	19 252,12	20 027,20	11 440,09
516	Nákup služeb	344 499,00	237 370,68	320 802,00	142 014,91	189 676,80	134 298,69
517	Ostatní nákupy	55 280,00	45 243,61	47 061,00	30 545,00	31 814,40	23 177,78
519	Výdaje a věcné dary ¹⁾	18 841,00	17 882,70	1 185,00	612,94	3 216,50	805,22

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených organizačních složek státu a státních fondů sestavené vybranými kontrolovanými ministerstvy k 31. 12. 2011 a k 31. 12. 2012.

1) Podseskupení položek 519 – *Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary*.

Kontrolovaný objem peněžních prostředků vynaložených v letech 2011 a 2012 na činnost MPO činil 98 040 839,44 Kč, na činnost MMR 40 548 318,72 Kč a na činnost MŽP 44 318 090,60 Kč.

V rámci kontroly byla zjišťována celková výše peněžních prostředků vynaložených v kontrolovaném období na úhradu výše uvedeného materiálu a služeb, jednotkové ceny a výše čerpaných peněžních prostředků na zaměstnance kontrolovaných ministerstev.

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců dle evidence kontrolovaných ministerstev		
	2011	2012
MPO	729	736
MMR	540	564
MŽP	590	575

Zdroj: výkazy o úplných nákladech práce za rok 2011 a 2012 za MPO a MŽP, výkaz o zaměstnanosti regulované vládou za rok 2011 a 2012 za MMR.

Kontrola byla provedena na vzorku výdajů vybraných dle významnosti finanční a věcné a dle četnosti zastoupení jednotlivých dodavatelů. Týkala se čerpání peněžních prostředků, dodržování postupů při zadávání veřejných zakázek a smluvního zajištění dodávek a služeb a jejich plnění. Dále byla kontrolována správnost účtování, správnost použití rozpočtové skladby a provádění řídicí kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb.⁵

5 Zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

1. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu odborné literatury a tisku

Peněžní prostředky vynaložené na úhradu odborné literatury a tisku (v Kč)			
	MPO	MMR	MŽP
2011	457 424,40	610 125,88	1 268 319,75
2012	516 870,34	592 303,04	839 195,44
Peněžní prostředky vynaložené na úhradu odborné literatury a tisku přepočtené na 1 zaměstnance (v Kč)			
2011	627,47	1 129,86	2 149,69
2012	702,27	1 050,18	1 459,47

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012, výkazy o úplných nákladech práce za rok 2011 a 2012 za MPO a MŽP, výkaz o zaměstnanosti regulované vládou za rok 2011 a 2012 za MMR.

V rámci kontroly NKÚ byla porovnána výše peněžních prostředků vynaložených na úhradu denního tisku a odborných periodik. Meziroční nárůst čerpání peněžních prostředků na úhradu odborné literatury a tisku ve výši 13 % byl u MPO způsoben tím, že v lednu bylo uhrazeno předplatné na rok 2012 a následně v prosinci i předplatné na rok 2013.

Peněžní prostředky vynaložené MMR na úhradu odborné literatury a tisku nevykazovaly v kontrolovaném období významné změny.

Meziroční pokles čerpání peněžních prostředků na úhradu odborné literatury a tisku ve výši 34 % byl u MŽP ovlivněn výrazným omezením výdajů, především omezením nákupu denního tisku a časopisů. Při nákupu odborné literatury a tisku se v kontrolovaném období jednalo o veřejné zakázky malého rozsahu. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu odborné literatury a tisku přepočtené na zaměstnance se v kontrolovaném období u vybraných ministerstev pohybovaly od 627,47 Kč do 2 149,69 Kč. Výše čerpaných peněžních prostředků byla u MŽP ovlivněna zejména množstvím odebíraných zahraničních periodik, v roce 2011 se jednalo o 39 titulů zahraničních periodik.

2. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu kancelářského nábytku

Peněžní prostředky vynaložené na úhradu kancelářského nábytku (v Kč)			
	MPO	MMR	MŽP
2011	977 719,00	2 640 462,20	587 353,00
2012	256 874,00	1 390 563,00	487 095,00
Peněžní prostředky vynaložené na úhradu kancelářského nábytku přepočtené na 1 zaměstnance (v Kč)			
2011	1 341,18	4 889,74	995,51
2012	349,01	2 465,54	847,12

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012, výkazy o úplných nákladech práce za rok 2011 a 2012 za MPO a MŽP, výkaz o zaměstnanosti regulované vládou za rok 2011 a 2012 za MMR.

V rámci kontroly NKÚ byla dále porovnána výše peněžních prostředků vynaložených na úhradu kancelářského nábytku a průměrná cena pořizovaného stolu a židle.

MPO vynaložilo na nákup kancelářského nábytku v roce 2011 o 977 719,00 Kč více než v roce 2010 a o 720 845,00 Kč více než v roce 2012. Tento výkyv v roce 2011 byl dán tím, že MPO pořídilo sedací soupravy a kompletní vybavení do tří kanceláří a obdobný druh a rozsah nábytku nebyl pořizován v letech 2010 a 2012.

V rámci kontroly nákupu kancelářského nábytku byl zjišťován počet pořízených židlí a stolů a jejich průměrné ceny.

Počty pořízených stolů a židlí a jejich průměrné ceny								
Ministerstvo	2011				2012			
	Kancelářské a jednací židle		Kancelářské, konferenční, jednací a PC stoly		Kancelářské a jednací židle		Kancelářské, konferenční, jednací a PC stoly	
	Počet (ks)	Průměrná cena za 1 ks (v Kč)	Počet (ks)	Průměrná cena za 1 ks (v Kč)	Počet (ks)	Průměrná cena za 1 ks (v Kč)	Počet (ks)	Průměrná cena za 1 ks (v Kč)
MPO	44	4 510,84	27	7 232,30	20	1 950,00	13	11 651,51
MMR	105	6 906,95	38	8 730,21	112	6 232,18	4	13 035,00
MŽP	66	3 141,12	25	3 249,04	74	3 588,66	2	23 731,00

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012, faktury z roku 2011 a 2012.

Průměrná cena pořizované židle se v kontrolovaném období u vybraných ministerstev pohybovala od 1 950,00 Kč u MPO do 6 906,95 Kč u MMR a průměrná cena pořizovaného stolu se pohybovala od 3 249,04 Kč do 23 731,00 Kč, v obou případech u MŽP. U MŽP byla výše vypočítané průměrné ceny stolů v roce 2012 ovlivněna vysokou cenou (39 600,00 Kč) zasedacího skleněného stolu.

3. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu kancelářských potřeb mimo tonerů

Peněžní prostředky vynaložené na úhradu kancelářských potřeb (v Kč)			
	MPO	MMR	MŽP
2011	1 588 814,00	2 358 385,00	1 551 105,42
2012	989 124,10	2 450 876,70	1 223 200,03
Peněžní prostředky vynaložené na úhradu kancelářských potřeb přepočtené na jednoho zaměstnance (v Kč)			
2011	2 179,44	4 367,38	2 628,99
2012	1 343,92	4 345,53	2 127,30

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012, výkazy o úplných nákladech práce za rok 2011 a 2012 za MPO a MŽP, výkaz o zaměstnanosti regulované vládou za rok 2011 a 2012 za MMR.

V rámci kontroly pořizování kancelářských potřeb byla zjišťována výše peněžních prostředků vynaložených na nákup kancelářského papíru formátu A4 gramáže 80 g/m² a průměrná jednotková cena kancelářského papíru A4.

Peněžní prostředky vynaložené na kancelářský papír A3 a A4 80 g/m ² (v Kč)						
Ministerstvo	2011			2012		
	Celkem	z toho A4 80 g/m ²	Jednotková cena jednoho balení bílého xerografického papíru A4 80 g/m ²	Celkem	z toho A4 80 g/m ²	Jednotková cena jednoho balení bílého xerografického papíru A4 80 g/m ²
MPO	469 200,00	443 040,00	63,29	432 000,00	432 000,00	60,00
MMR	723 928,62	678 204,96	106,14	1 046 086,80	959 373,60	96,21
MŽP	415 798,56	398 166,00	66,97	293 257,14	281 171,40	64,56

Zdroj: smlouvy, přijaté faktury.

V roce 2011 nakoupilo bílý xerografický papír A4 80 g/m²:

- MPO v počtu 7 000 balení (1 balení = 500 listů), tj. na 1 zaměstnance 9,60 balení;
- MMR v počtu 6 390 balení, tj. na 1 zaměstnance 11,83 balení;
- MŽP v počtu 5 945 balení, tj. na 1 zaměstnance 10,08 balení.

V roce 2012 nakoupilo bílý xerografický papír A4 80 g/m²:

- MPO v počtu 7 200 balení, tj. na 1 zaměstnance 9,78 balení;
- MMR v počtu 9 972 balení, tj. na 1 zaměstnance 17,68 balení;
- MŽP v počtu 4 355 balení, tj. na 1 zaměstnance 7,57 balení.

Průměrná jednotková cena jednoho balení bílého xerografického papíru formátu A4 gramáže 80 g/m² u všech kontrolovaných ministerstev poklesla v roce 2012 ve srovnání s rokem předchozím. V kontrolovaném období se jeho cena pohybovala **od 60,00 Kč do 106,14 Kč**.

4. Peněžní prostředky vynaložené na služby telekomunikací a radiokomunikací

Peněžní prostředky vynaložené na úhradu služeb telekomunikací a radiokomunikací (v Kč)			
	MPO	MMR	MŽP
2011	7 737 008,25	12 737 510,27	15 016 051,99
2012	7 729 926,29	10 870 503,78	12 164 613,83
Peněžní prostředky vynaložené na úhradu služeb telekomunikací a radiokomunikací přepočtené na 1 zaměstnance (v Kč)			
2011	10 613,18	23 587,98	25 450,94
2012	10 502,62	19 273,94	21 155,85

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012, výkazy o úplných nákladech práce za rok 2011 a 2012 za MPO a MŽP, výkaz o zaměstnanosti regulované vládou za rok 2011 a 2012 za MMR.

V kontrolovaném období měla ministerstva s jednotlivými mobilními operátory uzavřené smlouvy na různé tarify pro mobilní sítě.

MPO využívalo v roce 2011 nejvíce tarif A za měsíční paušál 450,00 Kč vč. DPH, v rámci kterého mělo 150 volných minut, v roce 2012 tarif B za měsíční paušál 162,00 Kč vč. DPH, v rámci kterého mělo 30 volných minut.

MMR využívalo v roce 2011 i 2012 nejvíce tarif C za měsíční paušál 450,00 Kč vč. DPH, v rámci kterého mělo 80 volných minut.

MŽP využívalo v roce 2011 nejvíce tarif D za měsíční paušál 600,00 Kč vč. DPH, v rámci kterého mělo 200 volných minut. V roce 2012 uzavřelo MŽP smlouvu o poskytování telekomunikačních služeb s novým operátorem. V rámci smlouvy mělo MŽP sjednaný pouze mobilní tarif E za měsíční paušál 250,35 Kč včetně DPH, v rámci kterého mělo volání do vlastních SIM zdarma.

Druh vybrané služby	Cena za jednotku v Kč vč. DPH		
Přehled nejvyužívanějších mobilních tarifů v roce 2011			
	MPO	MMR	MŽP
Volání v rámci vlastní sítě	2,26	2,50	0,76
Volání do ostatních sítí	3,96	5,50	5,28
1 SMS	1,80	1,70	1,20
Přehled nejvyužívanějších mobilních tarifů v roce 2012			
Volání v rámci vlastní sítě	3,88	2,50	0,36
Volání do ostatních sítí	6,02	5,50	0,36
1 SMS	2,28	1,70	0,48

Zdroj: předložené smlouvy.

Přehled stavu mobilních telefonů a podíl zaměstnanců se služebními mobilními telefony k 31. 12. 2012:

	MPO	MMR	MŽP
Počet mobilních telefonů	163	407	384
Počet zaměstnanců	736	564	575
Podíl zaměstnanců s mobilními telefony (v %)	22,15	72,16	66,78

Zdroj: výkazy o úplných nákladech práce za rok 2011 a 2012 za MPO a MŽP, výkaz o zaměstnanosti regulované vládou za rok 2011 a 2012 za MMR, vyjádření kontrolovaných osob.

5. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu školení a vzdělávání

Peněžní prostředky vynaložené na úhradu školení a vzdělávání (v Kč)			
	MPO	MMR	MŽP
2011	3 532 289,77	5 651 355,81	4 127 584,42
2012	3 403 934,40	5 279 842,60	2 403 147,76
Peněžní prostředky vynaložené na úhradu školení a vzdělávání přepočtené na 1 zaměstnance (v Kč)			
2011	4 845,39	10 465,47	6 995,91
2012	4 624,91	9 361,42	4 179,39

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012, výkazy o úplných nákladech práce za rok 2011 a 2012 za MPO a MŽP, výkaz o zaměstnanosti regulované vládou za rok 2011 a 2012 za MMR.

Peněžní prostředky vynaložené na úhradu školení a vzdělávání zahrnují peněžní prostředky na jazykovou výuku a školení. Kontrola NKÚ se zaměřila na hospodaření s peněžními prostředky vynaloženými na jazykovou výuku. Vybraná ministerstva za jazykovou výuku uhradila:

	Peněžní prostředky vynaložené na jazykovou výuku (v Kč)	
	2011	2012
MPO	2 269 131,00	2 638 779,00
MMR	2 369 074,00	2 176 115,00
MŽP	2 421 274,00	1 236 905,00

Zdroj: smlouvy, přijaté faktury.

Meziroční pokles peněžních prostředků vynaložených MŽP na jazykovou výuku ve výši 48,92 % byl způsoben uhrazením zálohy v roce 2011 na jazykovou výuku poskytovanou v roce 2012.

MŽP nepostupovalo v souladu s § 49 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., neboť na základě zálohové faktury vynaložilo peněžní prostředky ve výši 490 000,00 Kč a neprovedlo ke konci roku vyúčtování této zálohy. MŽP nevrátilo zálohu do rozpočtu, ačkoliv přesáhla výši měsíčního plnění. Tímto se MŽP současně dopustilo porušení rozpočtové kázně.

V rámci jazykové výuky byla zjišťována jednotková cena výukové hodiny cizího jazyka skupinové a individuální výuky od poskytovatele s nejvyšším podílem výdajů na jazykové výuce:

Jednotková cena výukové hodiny (45 min) cizího jazyka (v Kč)					
Ministerstvo		Skupinová výuka		Individuální výuka	
		2011	2012	2011	2012
MPO	Hlavní poskytovatel	441,00	441,00	423,00	423,00
MMR	Hlavní poskytovatel	420,00	420,00	460,00	460,00
MŽP	Hlavní poskytovatel	320,00	320,00/310,00 ¹⁾	320,00	320,00/310,00 ¹⁾

Zdroj: smlouvy s poskytovateli jazykové výuky, dodatky smluv, přijaté faktury uhrazené v roce 2010 a 2011.

¹⁾ Cena jedné výukové hodiny hlavního poskytovatele byla na základě nové smlouvy stanovena od 31. 12. 2012 ve výši 310 Kč.

6. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu překladatelských a tlumočnických služeb

Peněžní prostředky vynaložené na úhradu překladatelských a tlumočnických služeb (v Kč)			
	MPO	MMR	MŽP
2011	–	312 797,40	3 988 250,20
2012	1 440 383,80	342 647,20	3 843 274,73

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012.

V roce 2011 MPO zatřídilo část překladatelských a tlumočnických služeb na paragraf rozpočtové skladby 2191 – *Mezinárodní spolupráce v průmyslu, stavebnictví, obchodu a službách* (který nebyl předmětem kontroly), peněžní prostředky vynaložené na překladatelské a tlumočnické služby zatříděné na paragraf rozpočtové skladby 2161 – *Činnost ústředního orgánu státní správy v odvětví energetiky, průmyslu, stavebnictví, obchodu a služeb* činily pouze 178 879,00 Kč, a tedy nejsou úplně a srovnatelné s obdobnými náklady u ostatních ministerstev.

Větší část peněžních prostředků byla vynaložena na překladatelské služby. Kontrolou NKÚ byla zjišťována jednotková cena překladu NS⁶ v Kč včetně DPH od poskytovatele s největším podílem na výdajích na překladatelské služby.

Jednotková cena překladu NS (v Kč)				
	– z cizího jazyka do českého jazyka		– z českého jazyka do cizího jazyka	
	2011	2012	2011	2012
MPO	370,00/480,00 ¹⁾	288,00	455,00/550,00 ¹⁾	396,00
MMR	441,60	528,00	441,60	528,00
MŽP	321,60	321,60	441,60	441,60

Zdroj: smlouvy, přijaté faktury.

¹⁾ Cena 370,00/455,00 Kč byla stanovena za překlad textu bez korektury nezávislým odborníkem, cena 480,00/550,00 Kč za překlad oficiálních textů a velmi důležitých odborných textů včetně korektury nezávislým odborníkem.

Jednotkové ceny překladatelských služeb se v kontrolovaném období u vybraných ministerstev pohybovaly od 321,60 Kč do 528,00 Kč za odborný překlad jedné NS z cizího do českého jazyka.

Průměrné ceny služeb zveřejněné Českým statistickým úřadem (dále také „ČSÚ“) za překlady 1 NS odborného textu z anglického/německého jazyka do českého jazyka byly 331,15 Kč v roce 2011 a 334,95 Kč v roce 2012.

Ceny překladů odborných textů uhrazené v kontrolovaném období byly u MPO v roce 2011 a u MMR v letech 2011 a 2012 vyšší než průměrné ceny zveřejněné ČSÚ.

7. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu oprav a udržování motorových vozidel

Na základě zjištěné výše peněžních prostředků vynaložených na opravy a udržování automobilů v roce 2011 a 2012, počtu automobilů a ujetých kilometrů byla vypočtena průměrná výše peněžních prostředků oprav a údržby na jeden automobil a jeden ujetý kilometr:

	Rok	Počet automobilů	Průměrné stáří automobilů v měsících	Celkový počet ujetých km všech automobilů za rok	Peněžní prostředky vynaložené na opravy a udržování celkem, včetně nákupu pneumatik, po odečtení příjmů z pojistného plnění (v Kč)	Průměrná výše peněžních prostředků vynaložených na opravy a údržbu 1 automobilu (v Kč)	Průměrná výše peněžních prostředků vynaložených na opravy a údržbu na ujetý 1 km (v Kč)
MPO ¹⁾	2011	21	51,95	386 941	655 645,37	31 221,21	1,69
	2012	21	59,90	406 433	660 038,00	31 430,38	1,62
MMR	2011	29	47,76	527 080	455 188,14	15 696,14	0,86
	2012	32	54,75	638 515	743 343,14	23 229,47	1,16
MŽP	2011	63	55	1 435 501	1 550 420,48	24 609,85	1,08
	2012	63	52	1 173 128	1 523 586,25	24 183,91	1,30

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012, faktury, karty majetku, evidence ministerstev.

¹⁾ Údaje za MPO jsou uváděny bez automobilů pořízených z prostředků EU.

Průměrná výše peněžních prostředků vynaložených na opravy a údržbu 1 automobilu za rok se v kontrolovaném období u vybraných ministerstev pohybovala **od 15 696,14 Kč do 31 430,38 Kč** a byla ovlivněna mj. stářím automobilů, které se pohybovalo od 47,76 do 59,90 měsíců, a celkovým počtem ujetých kilometrů.

8. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu dodavatelsky zajišťovaného úklidu

Peněžní prostředky vynaložené na úhradu úklidových služeb (v Kč)			
	MPO	MMR	MŽP
2011	11 999 766,38	5 817 395,59	3 670 266,30
2012	13 561 210,26	5 503 675,64	3 238 863,87

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012.

Nárůst čerpání peněžních prostředků na úklidové služby u MPO v roce 2012 o 13 % byl způsoben zvýšením požadavků na provádění mimořádných úklidových prací a na mytí oken v době provádění opravy a památkové obnovy vnějšího pláště budovy Politických vězňů 20, Praha 1.

Úklid v budovách MPO v kontrolovaném období zajišťovali celkem tři dodavatelé, a to na základě smluv uzavřených v letech 1994 až 2004.

Úklidové práce v budovách MMR zajišťoval v roce 2011 zejména jeden dodavatel (96 % všech úklidových prací) a dva dodavatelé v roce 2012 (celkem 88 % všech úklidových prací). Smlouvy s těmito dodavateli byly uzavřeny na základě provedených otevřených řízení.

Úklidové práce v budově MŽP Vršovická 1442/65, Praha 10 zajišťoval jeden dodavatel na základě smlouvy uzavřené v roce 1994. Náklady za úklid odborů výkonu státní správy hradilo MŽP v rámci nákladů fakturovaných za nájem a ostatní služby.

V rámci kontroly NKÚ byla zjišťována jednotková cena pravidelného měsíčního úklidu a porovnána s průměrnou cenou zveřejňovanou ČSÚ:

	Cena pravidelného měsíčního úklidu v Kč včetně DPH za 100 m ² /měsíc	
	2011	2012
MPO ¹⁾	2 531,69	2 532,20
MMR	1 946,51	1 946,51/956,81 ²⁾
MŽP ³⁾	1 627,70	1 467,80
Průměrná cena dle ČSÚ	1 927,05	1 908,43

Zdroj: smlouvy, přijaté faktury, ČSÚ.

¹⁾ U MPO uvedena průměrná cena za pravidelný úklid všech tří budov ministerstva. Cena pravidelného úklidu budovy Na Františku 32, Praha 1 byla 1 732,81 Kč, budovy Dittrichova 21 – Gorazdova 24, Praha 1 byla 2 364,81 Kč a budovy Politických vězňů 20 – Washingtonova 13, Praha 1 byla 4 166,40 Kč v roce 2011 a 4 168,21 Kč v roce 2012.

²⁾ Uvedeny dvě ceny z důvodu změny dodavatele úklidových prací od 30. 9. 2012.

³⁾ Uvedena cena za úklid budovy Vršovická 1442/65, Praha 10.

Průměrná cena pravidelného měsíčního úklidu v kontrolovaném období hrazená MPO byla vyšší než průměrná cena dle ČSÚ. Pouze v budově Na Františku 32, Praha 1 hradilo MPO za pravidelný úklid méně, než byla průměrná cena pravidelného úklidu dle ČSÚ. V ostatních dvou budovách hradilo MPO za pravidelný úklid více, než byla průměrná cena pravidelného úklidu dle ČSÚ. MPO nedoložilo, že od roku 2004 provedlo průzkum trhu s cílem zjistit aktuální ceny úklidových služeb.

Cena pravidelného měsíčního úklidu hrazená MMR byla srovnatelná s průměrnou cenou dle ČSÚ. Cena pravidelného měsíčního úklidu hrazená MŽP byla nižší než průměrná cena dle údajů ČSÚ.

9. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu ostrahy objektů

	Peněžní prostředky vynaložené na úhradu ostrahy objektů (v Kč)		
	MPO	MMR	MŽP
2011	15 466 493,00	12 470 711,65	2 807 265,52
2012	16 642 925,00	12 476 196,52	2 874 922,50

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012.

Ostrahu objektů MPO v kontrolovaném období zajišťovali dva dodavatelé na základě smluv uzavřených v letech 1992 až 2002. V roce 2012 provedlo MPO průzkum trhu s cílem zjistit aktuální ceny zajištění ostrahy ve svých objektech. Z průzkumu trhu vyplynulo, že stávající smlouvy poskytovaly srovnatelné cenové podmínky jako nabídky učiněné na základě průzkumu trhu.

Ostrahu budov MMR zajišťoval v kontrolovaném období zejména jeden dodavatel (více než 99 % objemu peněžních prostředků vynaložených na ostrahu), a to dle smlouvy uzavřené v roce 2005 na základě výsledku veřejné zakázky zadané v otevřeném řízení.

Výdaje MŽP v kontrolovaném období zahrnovaly ostrahu budovy MŽP Vršovická 1442/65, Praha 10 a ostrahu budov odborů výkonu státní správy MŽP. Ostrahu budovy Vršovická 1442/65, Praha 10 zajišťoval v kontrolovaném období jeden dodavatel na základě příkazní smlouvy uzavřené v roce 1993. Náklady na ostrahu budovy MŽP Vršovická se nezměnily od 1. března 2008.

Cena bez DPH stanovená smlouvou za 1 hodinu jednotlivých druhů činností ostrahy v kontrolovaném období se u:

- MPO pohybovala **od 115,80 Kč do 139,50 Kč**,
- MMR pohybovala **od 100,00 Kč do 160,00 Kč**,
- MŽP rovnala **96,00 Kč**.

10. Peněžní prostředky vynaložené na úhradu konzultačních, poradenských a právních služeb

Peněžní prostředky vynaložené na úhradu konzultačních, poradenských a právních služeb (v Kč)			
	MPO	MMR	MŽP
2011	42 061 187,30	20 041 243,42	37 307 645,40
2012	32 663 837,00	24 781 608,37	43 769 498,34
Peněžní prostředky vynaložené na úhradu konzultačních, poradenských a právních služeb přepočtené na 1 zaměstnance (v Kč)			
	MPO	MMR	MŽP
2011	57 697,10	37 113,41	63 233,30
2012	44 380,21	43 939,02	76 120,87

Zdroj: hlavní knihy za roky 2011 a 2012, výkazy o úplných nákladech práce za rok 2011 a 2012 za MPO a MŽP, výkaz o zaměstnanosti regulované vládou za rok 2011 a 2012 za MMR.

MPO v roce 2011 vynaložilo na konzultační, poradenské a právní služby o 22 467 378,30 Kč více než v roce 2010, tj. meziroční nárůst o 115 %. V roce 2012 došlo oproti roku 2011 k poklesu výdajů o 9 397 350,30 Kč, tj. pokles o 22 %. Celkově mezi roky 2010 a 2012 vynaložilo na konzultační, poradenské a právní služby o 13 070 028,00 Kč více, tj. nárůst o 67 %.

MMR v roce 2011 vynaložilo na konzultační, poradenské a právní služby o 2 883 713,42 Kč více než v roce 2010, tj. meziroční nárůst o 17 %. V roce 2012 vynaložilo o 4 740 364,95 Kč více než v roce 2011, tj. nárůst o 24 %. Celkově mezi roky 2010 a 2012 vynaložilo na konzultační, poradenské a právní služby o 7 624 078,37 Kč více, tj. nárůst o 44 %.

MŽP v roce 2011 vynaložilo na konzultační, poradenské a právní služby o 14 360 821,47 Kč více než v roce 2010, tj. meziroční nárůst o 63 %. V roce 2012 vynaložilo o 6 461 852,94 Kč více než v roce 2011, tj. meziroční nárůst o 17 %. Celkově mezi roky 2010 a 2012 vynaložilo na konzultační, poradenské a právní služby o 20 822 674,41 Kč více, tj. nárůst o 91 %.

MPO zadalo externí společnosti zajištění výběrového řízení na obsazení funkcí ředitelů šesti státních zkušebních ústavů v částce 2 134 800,00 Kč vč. DPH, přestože dle platného organizačního řádu měl tuto oblast ve své působnosti odbor personální, v němž v té době pracovalo celkem 18 zaměstnanců. Výstupem výběrového řízení bylo, že celkem tři ředitelé zkušebních ústavů byli ve svých funkcích potvrzeni a tři ředitelé byli nově jmenováni.

Od konce roku 2007 řešilo MPO optimalizaci provozu nemovitostí vlastněných Českou republikou v působnosti MPO. V roce 2011 si MPO nechalo vytvořit *Analýzu aktuálního stavu a možností využívání nemovitého majetku s příslušností hospodařit ČR – MPO, resp. PO/OSS v jeho působnosti* za 2 040 000,00 Kč a *Pokračování analýzy aktuálního stavu a možností využívání nemovitého majetku s příslušností hospodařit ČR – MPO, resp. PO/OSS v jeho působnosti ze dne 28. února 2011* za 2 160 000,00 Kč. MPO vyčíslilo celkové náklady na tento projekt v letech 2008–2011 částkou 23 688 511,00 Kč. MPO mj. i na základě výše uvedených analýz navrhlo vládě ČR ukončit projekt *Optimalizace provozu nemovitostí vlastněných Českou republikou v působnosti MPO*.

MPO vynaložilo v roce 2011 celkem 4 659 552,00 Kč na televizní propagaci vzdělávání v průmyslových řemeslných oborech. MPO vyhodnocovalo sledovanost jednotlivých pořadů, ale již neposuzovalo, zda uvedená televizní kampaň přispěla k nárůstu počtu přihlášek na učňovské obory.

MPO zadalo externí advokátní kanceláři zpracování věcného záměru zákona o zpětném odběru vybraných výrobků v částce 239 880,00 Kč, přestože dle platného organizačního řádu měl tuto oblast ve své působnosti odbor ekologie, ve kterém v té době pracovalo celkem 24 zaměstnanců.

MPO zadalo externí společnosti konzultační služby v oblasti zpracování metodiky projektového řízení, ustanovení projektové kanceláře a řízení portfolia projektů MPO za celkem 5 358 000,00 Kč, přičemž za vlastní zpracování metodiky projektového řízení uhradilo MPO částku 660 000,00 Kč a za další konzultační služby v období duben až září 2012 pak uhradilo celkem částku 4 698 000,00 Kč.

MMR zadalo externí advokátní kanceláři zpracování podkladů ke stanovisku ČR k *Zelené knize o modernizaci politiky EU v oblasti zadávání veřejných zakázek – Směrem k efektivnějšímu evropskému trhu veřejných zakázek* v částce 240 000,00 Kč vč. DPH, přestože dle platného organizačního řádu měly tuto oblast ve své působnosti oddělení právního rámce veřejných zakázek a PPP a odbor veřejného investování, ve kterých v té době pracovalo celkem 11 zaměstnanců.

MMR zadalo externí advokátní kanceláři zpracování kontrolního stanoviska ke shrnutí pozice ČR k nálezům Evropského účetního dvora. Výsledkem bylo stanovisko o rozsahu tří stran, za které byla vyúčtována částka 240 000,00 Kč. Zadání bylo bez bližší specifikace cíle, náležitostí a finální podoby požadovaného výstupu v objednacím listě.

MMR využilo služeb externího sdružení advokátů pro vypracování vzorů realizačních smluv k nadlimitním veřejným zakázkám vybraných služeb a pro zpracování vzoru zadávací dokumentace k nadlimitní veřejné zakázce na nákup kancelářského nábytku a za tyto vzory zaplatilo celkovou částku 541 200,00 Kč vč. DPH, přitom dle platného organizačního řádu MMR měl tuto oblast ve své působnosti odbor legislativně právní, ve kterém v té době pracovalo celkem 13 zaměstnanců.

MMR zadalo externímu poradci vypracování interní směrnice a koncepčních návrhů, analytických a metodických materiálů pro zadávání veřejných zakázek prostřednictvím centralizovaného zadávání v částce 1 116 000,00 Kč vč. DPH, přestože dle platného organizačního řádu měl tuto oblast ve své působnosti odbor legislativně právní, ve kterém v té době pracovalo celkem 13 zaměstnanců, a odbor veřejného investování, v němž pracovalo celkem 35 zaměstnanců. Zadání veřejné zakázky a předmět jejího plnění obsahovaly pouze obecné informace o analytických postupech, koncepci, právní rozbor nebo specifikaci plánu centralizovaného zadávání veřejných zakázek. Závěrečná zpráva vč. resortních pravidel neobsahuje odborné specifické informace, např. nároky na informační systémy spojené se zavedením centralizovaného zadávání, specifikaci použitých technologií a další specifikace, které vyžadovaly spolupráci specializovaných a odborných externích zpracovatelů. Tyto údaje nebyly ze strany MMR v rámci zadání veřejné zakázky vyžadovány.

MMR zadalo externí společnosti zpracování přehledu hodnotících kritérií z databáze TED⁷ o rozsahu 28 stran ve formě grafického zpracování rozdělení veřejných zakázek v EU v částce 480 000,00 Kč vč. DPH bez bližší specifikace cíle, náležitostí a finální podoby požadovaného výstupu v objednacím listě.

MMR zadalo externí advokátní kanceláři zpracování odborného poradenství k problematice strukturálních fondů v částce 240 000,00 Kč vč. DPH, přestože MMR je národním orgánem pro všechny operační programy v ČR a dle platného organizačního řádu mělo tuto oblast ve své působnosti oddělení metodiky monitorování, ve kterém v té době pracovalo celkem 6 zaměstnanců, a oddělení přípravy nového programového období, ve kterém pracovalo také celkem 6 zaměstnanců.

MŽP využilo služeb externího poradenství fyzické osoby pro zpracování analytických zpráv k materiálům pro jednání vlády, zpracování odborných stanovisek pro rozhodování ministra životního prostředí a poradenství v oblasti marketingu a public relations, přičemž za tyto služby zaplatilo v kontrolovaném období celkem částku 1 290 000,00 Kč, přestože tuto oblast měl ve své působnosti odbor kabinetu, ve kterém v roce 2011 pracovalo celkem 12 zaměstnanců a v roce 2012 celkem 15 zaměstnanců, a dále odbor tiskový a marketingu, ve kterém v roce 2011 pracovalo celkem 7 zaměstnanců a v roce 2012 celkem 8 zaměstnanců.

MŽP zadalo externí společnosti vypracování dokumentu *Plán odpadového hospodářství ČR* v částce 1 600 000,00 Kč vč. DPH, přestože dle platného organizačního řádu měl tuto oblast ve své působnosti odbor odpadů, ve kterém v roce 2011 pracovalo celkem 19 zaměstnanců a v roce 2012 celkem 17 zaměstnanců. MŽP je ústředním orgánem státní správy pro odpadové hospodářství a dle § 41 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb.⁸ zpracovává plán odpadového hospodářství v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

7 Tenders electronic daily.

8 Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

MŽP zadalo externí společnosti vyhodnocení věcného a finančního pokroku realizace operačního programu *Životní prostředí* od počátku programového období v částce 1 476 000,00 Kč vč. DPH, přestože dle platného organizačního řádu měl tuto oblast ve své působnosti odbor fondů EU, ve kterém v té době pracovalo celkem 38 zaměstnanců.

MŽP zadalo externí advokátní kanceláři vypracování právního stanoviska ve věci posouzení „problematických vodohospodářských projektů“ v částce 2 376 000,00 Kč vč. DPH, přestože dle platného organizačního řádu měl tuto oblast ve své působnosti odbor ochrany vod, ve kterém v té době pracovalo celkem 18 zaměstnanců, a odbor fondů EU, ve kterém pracovalo 34 zaměstnanců.

MŽP uzavřelo dne 24. dubna 2012 s externím konzultantem smlouvu o dílo *Analýza různých způsobů alokace výnosů z aukcí emisních povolenek pro období 2013–2020* za cenu 950 000,00 Kč vč. DPH. Dle smlouvy mělo být dílo předáno do 30. dubna 2012. Výsledná analýza (61 stran) uvádí datum zpracování květen 2012. Zaměřuje se na vliv různých typů opatření podporovaných z výnosů aukcí emisních povolenek na vývoj DPH a příjmy státního rozpočtu. Součástí studie je i doporučení vhodného mixu programů, vč. návrhu nastavení výše a formy podpory s cílem maximalizovat účinek vynaložených prostředků na uvedené ukazatele.

11. Nedostatky v účetnictví a řídicí kontrole

Na kontrolním vzorku byla u jednotlivých ministerstev ověřena správnost účtování, použití rozpočtové skladby a provedení řídicí kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb. MŽP v některých případech v roce 2011 neúčtovalo o skutečnostech, které byly předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisely ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. a § 69 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 410/2009 Sb.⁹ Do nesprávného období MŽP účtovalo náklady na kancelářské židle a stoly ve výši 79 800,00 Kč, náklady na jazykovou výuku ve výši 9 082,00 Kč a náklady na pohoštění ve výši 28 267,00 Kč.

Dále bylo zjištěno, že MŽP a MMR v roce 2011 neúčtovaly vždy na příslušné účty nákladů ve smyslu § 4 odst. 8 zákona 563/1991 Sb. Na nesprávné účty nákladů byly u MŽP zaúčtovány náklady na nájem sálu, náklady na pohoštění a u MMR náklady související se zajištěním občerstvení na konferenci.

Vzhledem k výše uvedeným porušením lze konstatovat, že účetnictví MŽP a MMR v účetním období 2011 nebylo ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. správné a úplné.

MPO nepostupovalo v souladu s ustanoveními § 2 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. a § 1 odst. 2 vyhlášky č. 323/2002 Sb. a přílohy k této vyhlášce tím, že ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu nesprávně zatřídilo výdaje. V tomto výkazu byla zjištěna celková nesprávnost v roce 2011 ve výši 597 800,00 Kč a v roce 2012 ve výši 1 046 130,20 Kč. Kvantitativně nejvýznamnější nesprávností v oblasti výdajových rozpočtových položek bylo nesprávné zatřídění výdajů na konzultační, poradenské a právní služby v roce 2011 v celkové výši 956 910,00 Kč na rozpočtovou položku 5169 – *Nákup ostatních služeb* místo na položku 5166 – *Konzultační, poradenské a právní služby*.

V oblasti zpracování metodiky projektového řízení, ustavení projektové kanceláře a řízení portfolia projektů MPO zajišťované externí společnostmi neodhalili pověření pracovníci MPO v rámci kontroly podle zákona č. 320/2001 Sb. nedostatky ve vykazování provedených prací ze strany dodavatelské společnosti.

III. Shrnutí a vyhodnocení

NKÚ se zaměřil na vyhodnocení čerpání peněžních prostředků u vybraných položek běžných výdajů, ve kterých spatřoval možné rezervy pro dosažení úspor. Kontrole byly podrobeny následující oblasti čerpání peněžních prostředků:

- odborná literatura a tisk,
- kancelářský nábytek,

9 Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

- kancelářské potřeby,
- služby telefonních operátorů,
- školení a vzdělávání,
- překladatelské a tlumočnické služby,
- opravy a udržování motorových vozidel,
- úklid,
- ostraha,
- konzultační, poradenské a právní služby.

Nejvýznamnější růst nákladů oproti roku 2010 byl v kontrolovaném období zjištěn u konzultačních, poradenských a právních služeb.

Mezi roky 2010 a 2012 došlo u MPO k nárůstu objemu peněžních prostředků vynakládaných na úhradu konzultačních, poradenských a právních služeb o 67 %, u MMR tento nárůst činil 44 % a u MŽP pak celkem 91 %. MPO v roce 2011 vynaložilo na konzultační, poradenské a právní služby o 22 467 378,30 Kč více než v roce 2010, tj. meziroční nárůst o 115 %. MŽP v roce 2011 vynaložilo na konzultační, poradenské a právní služby o 14 360 821,47 Kč více než v roce 2010, tj. meziroční nárůst o 63 %.

V rámci kontroly hospodaření s peněžními prostředky vynaloženými na úhradu konzultačních, poradenských a právních služeb bylo zjištěno, že všechna kontrolovaná ministerstva vynakládala peněžní prostředky za služby, které mají podle organizačních řádů plnit jejich odborné útvary.

V souvislosti s vysokými náklady na konzultační, poradenské a právní služby upozorňuje NKÚ na analogicky využitelný nálezn Ústavního soudu č. I ÚS 2929/07, ve kterém je uvedeno: „*Je-li stát k hájení svých právních zájmů vybaven příslušnými organizačními složkami, finančně i personálně zajištěnými ze státního rozpočtu, není důvod, aby výkon svých práv a povinností v této oblasti přenášel na soukromý subjekt, kterým byl v přezkoumávaném případě advokát.*“

Rozpětí peněžních prostředků vynaložených na úhradu kancelářského papíru se pohybovalo od 293 257,14 Kč do 1 046 086,80 Kč. MMR nakupovalo kancelářský papír za nejvyšší jednotkové ceny, které se v kontrolovaném období u vybraných ministerstev pohybovaly od 60,00 Kč do 106,14 Kč.

Průměrná cena pořizované židle se v kontrolovaném období u vybraných ministerstev pohybovala od 1 950,00 Kč do 6 906,95 Kč a průměrná cena pořizovaného stolu se pohybovala od 3 249,04 Kč do 23 731,00 Kč. Nejvyšší průměrnou jednotkovou cenu kancelářské a jednací židle ve výši 6 906,95 Kč vykázalo MMR a nejvyšší průměrnou jednotkovou cenu kancelářských, konferenčních a jednacích stolů ve výši 23 731,00 Kč vykázalo MŽP.

V rámci kontroly hospodaření s peněžními prostředky vynaloženými na úhradu služeb telekomunikací a radiokomunikací byly mezi sebou porovnány výdaje jednotlivých ministerstev přepočtené na jednoho zaměstnance. MMR a MŽP vykazují dvojnásobné hodnoty oproti MPO. Podíl zaměstnanců se služebním mobilním telefonem je více než trojnásobný u MMR a MŽP oproti MPO.

Ceny překladů odborných textů uhrazené v kontrolovaném období byly u MPO v roce 2011 a u MMR v letech 2011 a 2012 vyšší než průměrné ceny zveřejněné Českým statistickým úřadem.

Průměrná cena pravidelného měsíčního úklidu v kontrolovaném období hrazená MPO byla vyšší než průměrná cena dle ČSÚ. V budově Politických vězňů 20 – Washingtonova 13 hradilo MPO částku více než dvojnásobnou oproti průměrným cenám dle ČSÚ.

MMR a MŽP měly v letech 2011 a 2012 k účtům účtové třídy 5 – *Náklady* vedeny analytické účty, MPO nikoliv. NKÚ doporučuje, aby organizační složky státu a příspěvkové organizace vedly analytické účty k účtům účtové třídy 5 – *Náklady* pro potřeby finančního řízení účetních jednotek, neboť to může přispívat k přehlednému a hospodárnému nakládání s peněžními prostředky.